

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 184/2018-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júla 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej spoločnosťou AKAK s. r. o., Slowackého 4702/56, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka doc. JUDr. Alexandra Kotrecová, PhD., LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 256/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 256/2013 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 585,75 € (slovom päťstoosemdesiatpäť eur a sedemdesiatpäť centov) na účet spoločnosti AKAK s. r. o., Slowackého 4702/56, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 184/2018-10 z 12. apríla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 256/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v jej právnej veci ako žalobkyne proti žalovanému [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) vedenej Okresným súdom Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 83/2008 rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 83/2008-212 zo 6. februára 2013 tak, že určil, že sporné nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného pre každého v podiele 1/2 k celku. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal žalovaný odvolanie. Dňa 1. marca 2017

bola sťažovateľke krajským súdom doručená výzva, že má možnosť vyjadriť sa k doplneniu odvolania žalovaného zo 7. mája 2014. Sťažovateľka sa k predmetnému doplneniu odvolania žalovaného vyjadrila. Odvolacie konanie je vedené na krajskom súde, ktorý o podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu zo 6. februára 2013 dosiaľ nerozhodol.

3. Sťažovateľka je toho názoru, že krajský súd svojím nesprávnym postupom, resp. nečinnosťou porušil čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj § 157 ods. 1 CSP.

4. K odôvodneniu sťažnosti sťažovateľka tiež uvádza, že vzhľadom na už uvedené je zrejmé, že krajský súd dosiaľ nerozhodol o odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu zo 6. februára 2013, čiže *„porušovateľ nerozhodol ani po piatich rokoch od vydania prvoinštančného rozhodnutia“*.

5. Sťažovateľka poukázala aj na to, že *„porušovateľ doručil dňa 01. 03. 2017 sťažovateľovi výzvu na vyjadrenie sa k doplneniu odvolania žalovaného zo dňa 07. 05. 2014, t. j. len samotné doručovanie doplnenia odvolania žalovaného (bez toho, aby sa porušovateľ vôbec zaoberal meritom veci) trvalo porušovateľovi takmer tri roky“*.

6. Ku kritériám, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri posudzovaní, či v konaní došlo k zbytočným prieťahom, sťažovateľka uvádza, že pokiaľ ide o zložitost' veci, *„... v prípade jeho žaloby sa jedná o typickú vec spadajúcu do agendy civilného konania, ktorá neodôvodňuje primeranú a odôvodnenú zdlhavosť konania“*. Pokiaľ ide o správanie sa účastníka konania, *„... svojím konaním sťažovateľ v žiadnom prípade nespôsobil zdlhavý postup v konaní. Sťažovateľ bol počas celého konania v plnej miere súčinný a na výzvy súdu reagoval bez zbytočného odkladu.“* Pokiaľ ide o postup krajského súdu, *„postup porušovateľa v žiadnom prípade nemožno považovať za postup v súlade so základnými zásadami civilného konania (najmä so zásadou rýchlosti konania), ktorý by zároveň splňal požiadavku na vedenie konania bez zbytočných prieťahov“*.

7. Sťažovateľka s ohľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„a/ Základné právo sťažovateľa na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo nečinnosťou a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/256/2013 porušené.

b/ Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- EUR.

c/ Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 382,66 EUR. “

8. Na výzvu ústavného súdu zaslal krajský súd k ústavnej sťažnosti svoje vyjadrenie sp. zn. 1 Spr V 182/2018 z 11. mája 2018, v ktorom predovšetkým uviedol:

«Žalobkyňa [REDAKOVANÉ] sa po zmene žaloby so súhlasom súdu domáhala určenia, že nehnuteľnosti... patria do podielového spoluvlastníctva jej a bývalého manžela [REDAKOVANÉ], u oboch v podiele 1/2 k celku. Rozsudkom zo dňa 06.02.2013, č. k. 5C/83/2008-212, Okresný súd Pezinok žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania. V dôsledku podaného odvolania žalovaným bola vec predložená Krajskému súdu v Bratislave dňa 20.05.2013 pod sp. zn. 2Co/256/2013.

Odvolací súd, v rámci prípravy veci na rozhodnutie, zistil však závažné nedostatky napadnutého rozsudku, bez odstránenia ktorých nemohol o odvolaní rozhodnúť. Podaním zo dňa 15.11.2017 preto vec vrátil súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o odvolaní (na odvolacom súde vec vedená pod sp. zn. 2Co/256/2013 bola teda vybavená „inakom“), keďže vo výroku napadnutého rozsudku absentovalo presne označenie nehnuteľností... zároveň absentovalo presné označenie strán sporu... Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie tieto zrejme nesprávnosti odstrániť opravným uznesením podľa ustanovenia § 224 C.s.p. nadväzne na ustanovenie § 470 ods. 1 C.s.p. Spis prevzal súd prvej inštancie dňa 21.11.2017 a opravným uznesením zo dňa 21.12.2017, č. k. 5C/83/2008-274, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.01.2018 (teda ešte pred podaním ústavnej sťažnosti), vytýkané zrejme nesprávnosti odstránil.

Po vrátení veci odvolaciemu súdu dňa 01.02.2018 bola vec vedená pod sp. zn. 15Co/32/2018. Dňa 22.02.2018 odvolací súd vytýčil termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 28.02.2018; odvolací súd rozsudkom zo dňa 28.02.2018, č. k. 15Co/32/2018-286,

potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia vo výroku I, ktorým súd žalobe vo veci samej vyhovel; vo výroku II. o náhrade trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia odvolací súd zmenil a žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % a priznal jej tiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odvolacieho súdu právna zástupkyňa žalobkyne prevzala dňa 20.04.2018. O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.).

... konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2 Co 256/2013 bolo skončené v mesiaci november 2017 a konanie o odvolaní proti rozsudku v mesiaci február 2018. Tým bol odstránený stav právnej neistoty a k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov po tomto období už nedochádzalo. Počas súdneho konania sťažovateľka prieťahy daného konania nenamietala, urobila tak až po jeho skončení a nevysvetlila, prečo sa tak nestalo skôr. Inými slovami po skončení konania vedeného pod sp. zn. 2Co/256/2013, 15Co/32/2018, už nie je možné údajné prieťahy v ňom reparaovať.

Tým, že odvolací súd rozhodol o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie ešte pred podaním ústavnej sťažnosti (dňa 28.02.2018; vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 256/2013 v mesiaci november 2017), bol odstránený stav právnej neistoty, k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov už nedochádzalo; tým skončilo aj možné porušovanie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. V tejto súvislosti predsedníčka senátu odkázala na ustálenú prax Ústavného súdu Slovenskej republiky..., z ktorej vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Tento účel spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení konania. Ústavný súd poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď porušenie namietaného práva ešte trvalo.

... ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou v súčasnosti nie je spôsobilým ochranným prostriedkom pred porušovaním práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, nakoľko k porušovaniu namietaných základných práv postupom odvolacieho súdu v čase podania ústavnej sťažnosti (ku dňu 12.03.2018) už nedochádzalo, keďže odvolací súd v konaní sp. zn. 2Co/256/2013 a následne

sp. zn. 15Co/32/2018 rozhodol, resp. vybavil právnu vec žalobkyne - sťažovateľky pred podaním ústavnej sťažnosti.»

9. Ústavný súd doručil vyjadrenie krajského súdu právnej zástupkyňi sťažovateľky, ktorá k nemu zaujala stanovisko svojim vyjadrením doručeným ústavnému súdu 7. júna 2018:

„... nečinnosť odvolacieho súdu považuje predsedníčka senátu za nečinnosť vyvolanú objektívnymi dôvodmi, a to predovšetkým vzhľadom na viacnásobnú zmenu v zložení senátu a počtom nevybavených vecí napadnutých skôr.

V tejto súvislosti však poukazujeme na to, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach už viackrát zdôraznil, že je povinnosťou súdu a sudcu organizovať prácu tak, aby nedochádzalo k neodôvodneným prieťahom v konaní.

Máme za to, že v konkrétnom prípade nesprávna organizácia práce, ako aj iné nedostatky v činnosti súdu, ktoré boli príčinou neprimeranej lehoty prerokovania (vybavenie) konkrétnej veci, majú za následok porušenie základného práva sťažovateľa, aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prieťahov.

... od predloženia veci krajskému súdu dňa 20.05.2013 až do vrátenia veci súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o odvolaní dňa 15.11.2017, uplynuli viac ako 4 roky. V rámci tohto obdobia krajský súd nielenže nebol schopný meritórne rozhodnúť, ale krajskému súdu trvalo viac ako štyri roky uskutočniť procesne jednoduchý úkon vrátenia veci súdu prvej inštancie na odstránenie zrejmych nesprávností rozsudku.

Vo vzťahu k podaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa zdôrazňujeme, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená pred tým, ako bol rozsudok odvolacieho súdu doručený sťažovateľovi, t.j. pred tým, ako bola vec právoplatne skončená.

... je však potrebné uviesť, že funkciou konania pred Ústavným súdom SR z dôvodu namietania zásahu do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nie je len odstránenie stavu právnej neistoty, ale toto konanie plní tiež satisfakčnú funkciu a tzv. reparačnú (resp. zmierňujúcu) funkciu.

... sťažovateľ zotráva na tom, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jeho označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v zmysle jeho ústavnej sťažnosti a priznal sťažovateľovi navrhované primerané finančné zadosťučinenie.“

10. Ústavný súd vlastnou činnosťou (kontaktovaním okresného súdu) zistil, že rozsudok krajského súdu č. k. 15 Co 32/2018-286 z 28. februára 2018 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 20. apríla 2018, keď bol doručený sťažovateľke.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

12. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu krajského súdu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného pod sp. zn. 2 Co 256/2013 v spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 15 Co 32/2018:

- Krajskému súdu bolo 20. mája 2013 predložené odvolanie proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 C 83/2008-212 zo 6. februára 2013, pričom konanie pred krajským súdom bolo zaevidované pod sp. zn. 2 Co 256/2013.

- Krajský súd vydal 18. januára 2017 výzvu, ktorá bola sťažovateľke doručená 1. marca 2017 a ktorou ju vyzval, aby sa vyjadrila k doplneniu odvolania žalovaného zo 7. mája 2014, ku ktorému sťažovateľka zaujala stanovisko vyjadrením z 8. marca 2017.

- Krajský súd prípisom z 15. novembra 2017 vrátil vec bez rozhodnutia okresnému súdu, aby odstránil nesprávnosti vo výroku odvolaním napadnutého rozsudku, ktoré bránili jeho neskoršej vykonateľnosti, a aby doručil žalovanému vyjadrenie sťažovateľky z 8. marca 2017 k doplneniu odvolania žalovaného z 5. mája 2014 a umožnil mu sa k nemu vyjadriť.

- Okresný súd prevzal spis 21. novembra 2017.

- Okresný súd vydal 21. decembra 2017 opravné uznesenie č. k. 5 C 83/2008-274, ktoré sťažovateľka prevzala 2. januára 2018 a ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. januára 2018.

- Krajskému súdu bola vec opätovne vrátená 1. februára 2018 a bola zaevidovaná pod novou sp. zn. 15 Co 32/2018.

- Dňa 22. februára 2018 nariadil krajský súd termín verejného vyhlásenia rozsudku na 28. február 2018.

- Dňa 28. februára 2018 krajský súd vyhlásil rozsudok č. k. 15 Co 32/2018-286, ktorý bol sťažovateľke doručený 20. apríla 2018, keď nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť.

III.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

14. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či v odvolacom konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 2 Co 256/2013 v spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 15 Co 32/2018 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14.1 Ústavný súd poznamenáva, že predmet tohto konania bol vymedzený uznesením o prijatí predmetnej sťažnosti na ďalšie konanie, teda skutočnosťou je, že na ďalšie konanie bolo prijaté konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 2 Co 256/2013, avšak treba konštatovať, že uvedené konanie na krajskom súde nebolo ukončené meritórnym rozhodnutím, pričom toto odvolacie konanie bolo „obživené konaním“ sp. zn. 15 Co 32/2018, ktoré v čase prijatia veci na ďalšie konanie nebolo ešte právoplatne ukončené. To znamená, že ešte aj doručovaním rozsudku č. k. 15 Co 32/2018-286 z 28. februára 2018 mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom v danej veci, preto námietky predsedu krajského súdu týkajúce sa ukončenia veci iným spôsobom sú z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti nedôvodné.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

16. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

17. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných

kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

17.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, ktorá sa osobitne nelíši od obdobných konaní tohto druhu.

17.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

17.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v napadnutom odvolacom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania do vrátenia spisu okresnému súdu (prípísom z 15. novembra 2017), teda v rozmedzí štyri a pol roka, treba už samo osebe považovať za neprimerané. Možno konštatovať, že krajský súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný minimálne po dobu troch rokov. Krajský súd teda dlhodobo vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.

V okolnostiach danej veci nebolo možné súhlasiť s názorom, podľa ktorého *„nečinnosť odvolacieho súdu považuje predsedníčka senátu za nečinnosť vyvolanú objektívnymi dôvodmi, a to predovšetkým vzhľadom na viacnásobnú zmenu v zložení senátu a počtom nevybavených vecí napadnutých skôr“*. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. sp. zn. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru

ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na tento účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti preto nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení krajského súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

18. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda boli porušené, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € s odôvodnením, že zbytočné prieťahy v konaní spôsobili u nej pretrvávajúci stav právnej neistoty, beznádeje a nespravodlivosti.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťúčením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj vzhľadom na povahu veci považuje za primerané vo výške 1 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že cieľom finančného zadosťúčinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04), ako aj na to, že predmetná vec už bola právoplatne skončená.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

19. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti z 12. marca 2018 a písomné stanovisko k vyjadreniu krajského súdu zo 7. júna 2018). Za tri úkony vykonané v roku 2018 patrí odmena v sume trikrát po 153,50 € a režijný paušál v sume trikrát po 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 488,13 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 97,62 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 585,75 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

20. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018